

Rapport

Arkeologisk förundersökning

**Lappurträsk 1:15,
Raä 360 inkl. Raä 149
Älvsby sn och kn
Norrbottens län, Västerbotten**

Olof Östlund
Norrbottens museum
1999-11-11

Rapport

Arkeologisk förundersökning

Norrbottens län

Västerbotten

Älvsby sn och kn

Lappurträsk 1:15

Raä 360, inkl. Raä 149

Inledning:

Norrbottens museum utförde fr.o.m. 1999-10-04 t.o.m. 1999-10-15 en arkeologisk förundersökning av boplatsen Raä 360 i Älvsbyns socken. I förundersökningen ingick även en möjlig fångstgop, Raä 149. Undersökningen föranleddes av att en grustäkt öster om området skulle utvidgas. Enligt lagen om kulturminnen m.m. (KML 2 kap, 12-13§) måste en arkeologisk undersökning genomföras innan fornlämningar får borttagas. Undersökningen utfördes av antikvarie Olof Östlund (undersökningsledare) och antikvarie Per Falkenström, med antikvarie Åsa Lindgren som extra kraft under de två sista dagarna.

Arbetet skedde på uppdrag av Älvsbyns LBC, efter beslut av Länsstyrelsen i Norrbottens län (Lst 220-8162-99)

Syfte och målsättning:

Syftet med förundersökningarna var att fastställa utbredningen och omfattningen av Raä 360 inom det idag skogsklädda området mellan grustäkten i öster och ett område i väster som tidigare avbanats med maskin. Detta skulle leda fram till beslut om behov av slutundersökning och eventuell kostnad för en sådan. Om fyndmaterialet tillät så skulle också frågan om boplatsens funktion besvaras; tex kortvarig säsongsbosättning, tillfällig boplats, etc. Var det möjligt skulle också stenmaterialet analyseras för att ge svar på frågor om slagtekniker, varifrån man skaffat material och dylikt.

Eftersom det var tveksamt om fångstgropen Raä 149 verkligen var en fornlämning var syftet i första hand att fastställa dess status inför lagen om kulturminnen m.m, (KML).

Naturlandskapets topografi:

Undersökningsområdet ligger mellan 105 och 110 m ö h, på en öst-västligt gående moränås. I öster avgränsas området av den täkt som man tänkt utöka, i väster avgränsas området av mark som avbanats för ungefär 15-20 år sedan. Där växer nu ungtallar med endast spridda

lavar som skydd för den underliggande sanden. I det avbanade området i väster, i åsens nordslutning, finns också en husbehovstäkt som nyttjats av den förre markägaren.

Ytterligare västerut blir åsen lägre. Den viker där av mot sydsydväst och bildar ena sidan av en bäckravín. Bäckén kommer från ett myrområde i norr, och delar den större öst-västliga åsen ca 200 m väster om undersökningsområdet. Den rinner till att börja med längs med den låga åsryggen mot sydsydväst, men vänder sedan runt den för att komma tillbaka till den större öst- västliga åsen. Bäckén slutligen fortsätter österut och söderut till Stormyrán. För ca 7500 år sedan var myrområdena en del av en större havsvik.

På åsens sydsida i undersökningsområdet finns en lägre terrass innan branten ned mot bäckravinen tar vid. Ovanför terrassen finns en platå som påverkats av täcktverksamhet; små grusgropar finns här och var. På platån finns en naturlig svacka, ca 20 m i diameter. På två ställen på platån, i södra änden av svackan har sand påförts av maskin. Alldeles norr om svackan finns en skogsbilväg/stig som går i öst-västlig riktning. Där börjar också åsen att slutta mot norr.

I norr begränsas undersökningsytan av en grusväg som anlagts för grustäktens skull, (finns inte med på ekonomiska kartan), och på andra sidan om den finns sankmark. Alldeles intill vägen, i undersökningsområdets nordöstra hörn finns den grop som tidigare bedömts vara en fångstgrop (Raä 149). Några meter väster om fångstgropen finns ytterligare en grop, ungefär lika stor. Bägge ligger i rasbranten ned mot vägdiket.

Marken i undersökningsområdets östligaste delar är morän med rikligt med sten och grus vid ytan. Området är sandigast i norr och väster.

Förutom täktverksamheten på platån finns ett tecken till på mänsklig verksamhet i modern tid: På terrassen i söder finns en ruttén timmerhög där stockändarna lagts på varandra så att de s.a.s. bildar en solfjäder. Enligt förre markägaren David Lundberg kan timmerhögen vara från 1800-talet.

Växtligheten i undersökningsområdet består av tallar upp till 30 cm tjocklek, men merparten är mellan 10 och 20 cm i diameter. Undervegetationen är ris, mossor och lavar. I undersökningsområdets östra del, (speciellt nordöstra), finns tätt växande ungskog som gör det svårt att använda sikthjälpmiddel.

Historik och fornlämningsmiljö:

Området mellan de två täkterna har undersökts tidigare. Raä 360 upptäcktes 1989 vid riksantikvarieämbetets fornlämningsinventering. Den beskrevs då som en 35x30 m stor boplats utan synlig anläggning, med avslag, bitar och splitter av kvarts, brända ben och måttligt med skörbränd sten. Boplatsen som beskrevs låg väster om det skogsklädda området. Inom det då angivna området påträffades även två boplatsgropar. Marken var redan avbanad för husbehovstäkten och fornlämningen skadad.

1993 genomfördes en arkeologisk förundersökning i anslutning till den stora tåkten öster om Raä 360, samma tåkt som nu skall utökas. Undersökningen omfattade då bara i huvudsak den del som redan var avtorvad, närmast tåkten. Det skogsklädda området mellan Raä 360 och den större tåkten okulärbesiktigades, varvid en skadad möjlig fångstgrop och en härd (Raä 149:1 och Raä 149:2), samt en möjlig boplatsgrop (Raä 150) upptäcktes. Härden undersöktes och togs bort i samband med förundersökningen. Eftersom brända ben och avslag av kvarts återfanns på det avbanade området i öster och nära härden i det skogsklädda området konstaterades att boplatsen Raä 360 hade en större utbredning än vad som konstaterats under fornminnesinventeringen 1989. (Feldt 1993)

Området kring Visträsk är fornlämningsrikt. Sandmarkerna och grusåsarna är en rest av inlandsisens isälvar. Det går en rest av en isälv över Nattbergsheden och Visträsk, över Flurheden söder om Lappurträsk, och vidare bort mot Älvsbyn i öster. Sandiga isälvsmarker är väl dränerade och lätta att gräva i, så sand- och grusåsar är platser där man kan förvänta sig att hitta fornlämningar, eftersom det är enklare att bo och verka där. Vanligt är också att vi idag upptäckt fördelarna med dessa områden, det är därför man oftast också kan hitta grustäkter eller sommarstugor på dessa sandmarker.

Bäckravinen som ligger söder och väster om undersökningsområdet och myrområdet i norr var för ca 7500 år sedan en ypperlig försörjningskälla i form av ett grunt sund i den stora havsvik som vi idag kan se resterna av i sjöar och myrar i området kring Lappurträsk. Åsen där Raä 360 ligger var då en ö mitt i sundet, en idealisk placering för t.ex. säljakt och fiske. Det är därför inte förvånande att det i Raä 360:s närhet finns flera fornlämningar. Längs med åsen bort mot Lillträsket i öster finns flera registerade boplatser; de närmaste är Raä 354 som ligger på andra sidan bäcken väster om Raä 360, och Raä 355 och 357 öster om Raä 360.

Metod:

Ett lokalt koordinatnät med käppar var tionde meter upprättades över undersökningsområdet, där det sydvästra hörnet av nätet fick koordinaten x090/y200. X-värdena ökar mot norr och y-värdena mot öster. En fixpunkt sattes på en markfast sten väster om koordinatnätets y200-linje, på det avbanade området vid husbehovstakten.

Sökrutor 1x1 m grävdes var tionde meter, med koordinatkäppen i meterrutans sydvästra hörn där så var möjligt, för att få en jämn spridning över undersökningsområdet. Ytterligare ett par sökrutor togs upp nära en yta där tidigare boplatsindikationer påträffats. Sökrutorna handgrävdes ned till steril mark, ungefär ned till 20 cm djup under torven. Jorden sållades med tre mm sållduk. Ytorna mellan sökrutorna söktes av med sond där det ansågs vara befogat.

"Fångstgropen" Raä 149 rensades från björksly och ungtall och delades med spade för att få ett tvärsnitt där det skulle bli lätt att kontrollera om den var en fornlämning eller ej.

Undersökningen dokumenterades med hjälp av kameror, en med svartvit film, en med dia-positiv film. Vidare upprättades en planritning över undersökningsområdet

Resultat:Raä 360:

Totalt grävdes 37 st 1x1 m stora sökrutor. Av dessa rutor var 6 st fyndförande, med sammanlagt 9 fynd. Dessutom påträffades ytfynd på de avbanade ytorna öster och väster om undersökningsområdet.

De starkaste boplatsindikationerna fanns i nordslutningen mot vägen i norr, från det avbanade området i väster till det avbanade området i öster. Boplatsindikationerna fanns nästan uteslutande där marken bestod av sand eller mo, där marken bestod av kullersten gjordes inga fynd. Fynden i form av en kvartsskrapa, kvartsavslag, brända ben och skörbränd sten, visar att det med all säkerhet förekommit mänsklig aktivitet under förhistorisk tid i området. Emellertid upptäcktes inga anläggningar vid förundersökningarna. Den skärvsten som hittades förekom sporadiskt här och där i sökrutorna, men vid sondning mellan sökrutorna upptäcktes inga stenansamlingar eller dubbla markytor som kunde indikera anläggningar i form av t.ex. skärvstensansamlingar eller grävda gropar.

Skärvsten hittades också på den västra delen av terrassen i söderslutningen. Flera tecken på skogsbrand, (t.ex förkolnade stubbar och rötter), i sökrutorna gör dock att man kan anta att en del av stenarna kan ha spräckts på naturlig väg. Resterna av skogsbranden syns i sökrutor över hela undersökningsområdet.

Raä 149:

Raä 149 är en skålformad grop vars centrum ligger ungefär fem meter från skogskanten i öster och i kanten på branten ned mot vägdiket i norr. Dess botten är skålformad och gropen har förmodligen varit rund innan den delvis rasade ned mot vägen. Botten är ca 5 m i diameter i öst-västlig riktning, gropens totala diameter med de diffusa vallarna är ca 10 m. Gropens djup är ca 1 m.

Vid sondning av vallarna påträffades inga dubbla marklager, det fanns inte heller när profilen grävts fram. I profilen syntes då obrutna marklager som dock visade att en flackt skålformad försänkning varit mer markant tidigare innan den fylldes med jord och ruttet växtmaterial uppifrån. Man kan se dubbel bleke med torv emellan över en sträcka av fem meter längs gropens botten, men den avbryts mitt i gropen över en meter, där det dessutom ligger en 30 cm stor sten vid ytan alldeles under torven. Den dubbla bleken är som tjockast 15 cm. Väster om gropens mitt ökar växtlighet och senare påförd sand (bleke) på den dubbla markytan så att en ordentlig knöl bildats.

Under det andra marklagret såg jordlagren likadana ut över hela snittets längd: Obrutna med 5 cm bleke (mo), 10-15 cm rostjord (mo) och sedan tunggrävd steril mo/mjåla. På 40-50 cm djup framkom svallad grovsand. Raä 149 är med stor säkerhet en naturbildning.

Även gropen alldeles väster om Raä 149 befanns efter en snittning med spade vara skapad av naturen.

Tolkning och slutsatser:Raä 360:

Undersökningsområdet har använts av människor i forntiden. Även om det har förekommit en skogsbrand i området finns det skörbränd sten som helt klart påverkats av människor. Tillsammans med kvartsskrapan och övriga fynd finns det ingen tvekan om att mänsklig aktivitet förekommit. Den här platsen har förmodligen endast använts en kort tid, det är inte fråga om en permanent boplats. Det finns inga kokgropar eller andra stora skärvtstensansamlingar som tyder på en längre tids vistelse. Boplatsen kan inte dateras exakt med hjälp av fynden, men vi kan konstatera att stenteknologi har använts och att områdets höjd över havet sätter tidigaste användningstid till ca 5700 f Kr (kal. landhöjningskurva, Broadbent 1979:214). Kwartsteknologi är vanligt förekommande i Norrland fram till ungefär 2500 f Kr. Kwartsskrapor användes dock i inlandet ända in i järnåldern (som börjar 500 f Kr). (Broadbent 1982:82ff)

Förundersökningen som gjordes 1993 på det avbanade området där grustäckten i öster nu ligger gav ungefär motsvarande resultat i fråga om arten av fynd; bearbetat kvarts, skärvtsten och brända ben. Spridningen av fynden låg dock över hela åsen, inte bara på nordslutningen. Att tänka på är också att marken var maskinavbanad vid det tillfället och att ytligt liggande anläggningar kan ha schaktats bort.

De boplatser i närområdet som man beskrivit vid 1989 års inventering har inte undersökts, men den fyndsammansättning som man gjort där, (skärvtsten, brända ben och bearbetad kvarts), skiljer sig inte från vad som har hittats vid årets undersökning av Raä 360. De övriga boplatsernas placering i terrängen ger en uppfattning om att man trots allt velat ha nära tillgång till vatten: Raä 354 ligger i den sandiga östslutningen ned mot bäcken som delar åsen väster om Raä 360. Raä 355 ligger på en sandig terrass med sluttning ned mot en sänka i sydväst. Raä 357 ligger på en sandig avsats i en brant sydöst-sluttning ner mot en myr. Samtliga ligger ungefär 105 m ö h. Åsen där Raä 360 ligger borde ha varit mycket intressant när den var kringgärdad av vatten. För ca 7500 år sedan låg ett trångt sund där bäcken idag ligger, att lägga nät över mellan Raä 354 och 360 borde ha gett goda resultat. Det trånga sundet fanns bara några århundraden innan havet drog sig tillbaka från myrarna i norr. Det går inte att slå fast, men det är inte orimligt att anta att området användes mest när förhållandena var som bäst för t.ex. säljakt och fiske, mellan ca 5700 och 5400 f Kr.

Frånvaron av anläggningar, de glest spridda skärvtstenarna och det i övrigt sparsamma fyndmaterialet i den skogsklädda delen av Raä 360 gör att ytterligare undersökningar där inte bedöms bidra till ytterligare arkeologisk kunskap om området.

Raä 149:

De obrutna marklagren, frånvaron av dubbel markyta på vallarna och gropens ursprungliga flacka form visar att det här inte är någon fångstgrop. Det är inte heller troligt att det är en fornlämning av annat slag. I sökrutorna x160/y250 och x160/y260 söder om Raä 149 finns påförd sand. Det är troligt att den täktverksamhet som är orsaken till detta också har skapat det dubbla marklagret nere på gropens botten. Resten av gropen är en naturformation.

Sammanfattning:

Med anledning av Älvsbyns LBC planerat att utöka en grustäkt på fastigheten Lappurträsk 1:15, Älvsbyns sn och kn, utförde Norrbottens museum en förundersökning av en boplatz av stenålderskaraktär, Raä 360. Den aktuella förundersökningen berörde det skogsklädda området mellan den registrerade Raä 360 i väster och grustäkten i öster. I förundersökningen ingick också att kontrollera en förmodad fångstgrops status som fornlämning i samma område.

Spår av förhistorisk verksamhet påträffades i form av en kvartsskrapa, kvartsavslag, brända ben och skärersten. Det sparsamma fyndmaterialet och frånvaron av anläggningar, sedan den förmodade fångstgropen Raä 149, visat sig vara en naturbildning, gör att ytterligare undersökningar på undersökningsytan inte behöver utföras. Detta inte skulle tillföra någon ny arkeologisk kunskap om området.

Norrbottens museum förordar därför att tillstånd för täktverksamhet ges för det skogsklädda området av åsen under förutsättning att de två boplatzgroparna på det avbanade området väster om undersökningsområdet går fria från skador.

Utvärdering:

Att söka med meterrutor i ett koordinatnät har vissa begränsningar. Sätter man en meterruta var tionde meter så missar man 99 m² av 100. Kompletteras detta med sondning i de områden som bedöms vara intressanta i avseende på tidigare träffar i sökrutorna och underliggande marktyp kan man täcka av ett sandigt område ganska effektivt.

Det här områdets yta motsvarar den yta som två personer klarar av att söka igenom på ett tillförlitligt sätt, under förutsättning att ingen nederbörd bromsar arbetstakten. Skall en större yta sökas av på samma tid bör fler personer hjälpa till. Eftersom en ganska stor del av arbetstiden går åt till mätningar, ritning av planer, fotografering och annat som inte handlar om att öppna nya ytor, kan man inte räkna med att alla som ingår i arbetsstyrkan ska gräva hela tiden. Jag hade räknat med att vi skulle kunna hålla ett snitt på 6 sökrutor/dag på två personer, vi hann drygt 4/dag. Vi hann det vi skulle, men utan marginaler.

En skicklig grävmaskinförare med en liten grävmaskin kan avtorva korridorer på motsvarande undersökningsyta på ungefär en halv dag. Går en arkeolog hela tiden bredvid för att avbryta när någonting intressant kommer fram under torven, är risken inte stor att någonting kommer till skada. När grävmaskinen sedan gjort sitt kan arkeologerna inrikta sig direkt på de platser som verkar mest lovande. Fördelen med metoden, som provats i Umeå, är att man får långa sammanhängande remsor där torven är avskalad, vilket ger en bättre helhetsbild av den

underliggande marken. Sedan kan kostnaden vägas mellan att hyra en grävmaskin under en halv dag för att spara en arbetsvecka för två personer i fält, mot att enbart arbeta på det traditionella sättet med att handgräva.

NORRBOTTENS MUSEUM
1999-11-11

Olof Östlund
antikvarie

Referenser:

- Feldt, A-C. 1993 *Rapport Arkeologisk förundersökning. RAÄ360 (+149 och 150). Lappurträsk 1:15. Älvsby sn och kn. Västerbotten. Norrbottens län. Norrbottens museum Dnr 1305/93.*
- Broadbent, N. 1982 *Skelleftebygdens historia, del 3. Den förhistoriska utvecklingen under 7000 år. Uppsala.*
- Broadbent, N. 1979 *Coastal Resources and Settlement Stability. A Critical Study of a Mesolithic Site Complex in Northern Sweden. AUN 3. Uppsala.*

TEKNISKA UPPGIFTER

Län: Norrbotten
Landskap: Västerbotten
Socken: Älvsby sn
Kommun: Älvsby kn
Fastighet: Lappurträsk 1:15
RAÄ-nr: 360 och 149
Ek. karta: 24K 9e Vistheden (24094)

Länsstyrelsens beslut: dnr 220-8162-99

Uppdragsgivare: Älvsbyns LBC

Fältarbetsledare: Olof Östlund, 10 arbetsdagar.
Övrig Personal: Per Falkenström, 10 arbetsdagar.
Åsa Lindgren, 2 arbetsdagar.
Rapportansvarig: Olof Östlund, 19 arbetsdagar.
Renritning: Stina Holmvall
Fältarbetstid: 1999-10-04---1999-10-15 (10 arbetsdagar)
Rapporttid: 1999-10-18---1999-11-11 (19 arbetsdagar)

Undersökningsområdets position

i rikets nät på ekonomiska kartan: x 7295,39-7295,47 / y 1724,33-1724,39

Koordinatsystem: lokalt nät med x 090 / y 200 i sydvästra hörnet.
Lokal fixpunkt: x 110,65 / y 190,40, höjden satt till 0, (närmaste triangel punkt 4 km bort)
Höjdangivelser: Rikets, (från gula kartan)
Avsökt yta: ca 4500 m²
Grävd yta: 38 m² + ca 12 m² för groparna

Möjlig datering: ca 5700-500 f Kr (mesolitikum-järnålder, (d.v.s. äldre metallålder i terminologi anpassad till Övre Norrland).)

Trolig datering: ca 5700-5400 f Kr (mesolitikum)

Ritningar: Översiktsplan, skala 1:200. Förvaras vid Nbm.
Spridningskarta/jordartskarta, skala 1:200. Förvaras vid Nbm.
Fotografier: S/V med acc. nr 1999:419:1-21. Förvaras vid Nbm.
Fynd: Förvaras vid Nbm i avvaktan på fyndfördelning.

Bilagor:

Osteologisk rapport

Ekonomisk karta 24K 9e Vistheden (24094)

Ekonomisk karta 24K 9e Vistheden (24094) med höjdkurvor

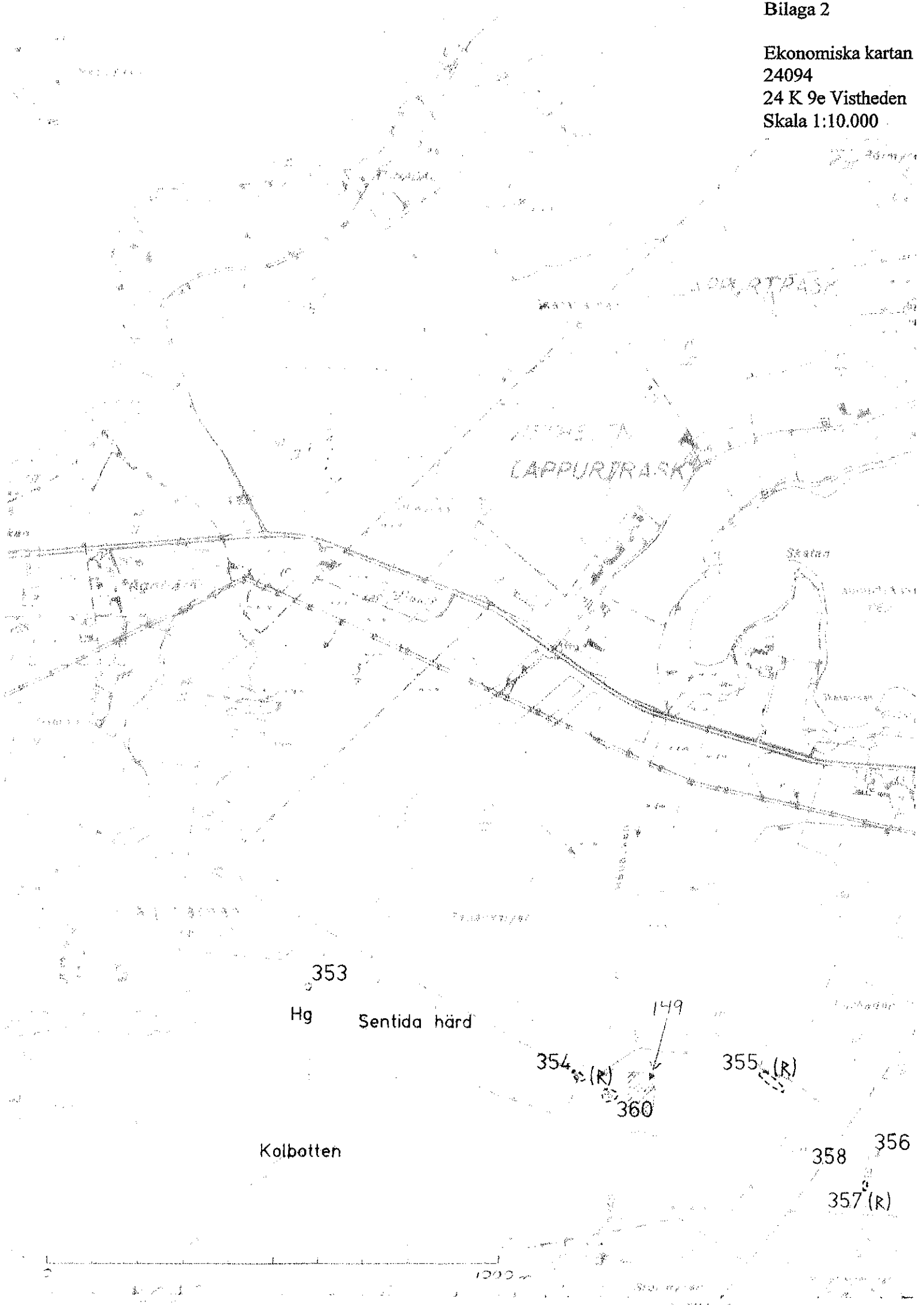
Översiktsplaner Utdrag ur inventeringsböcker.

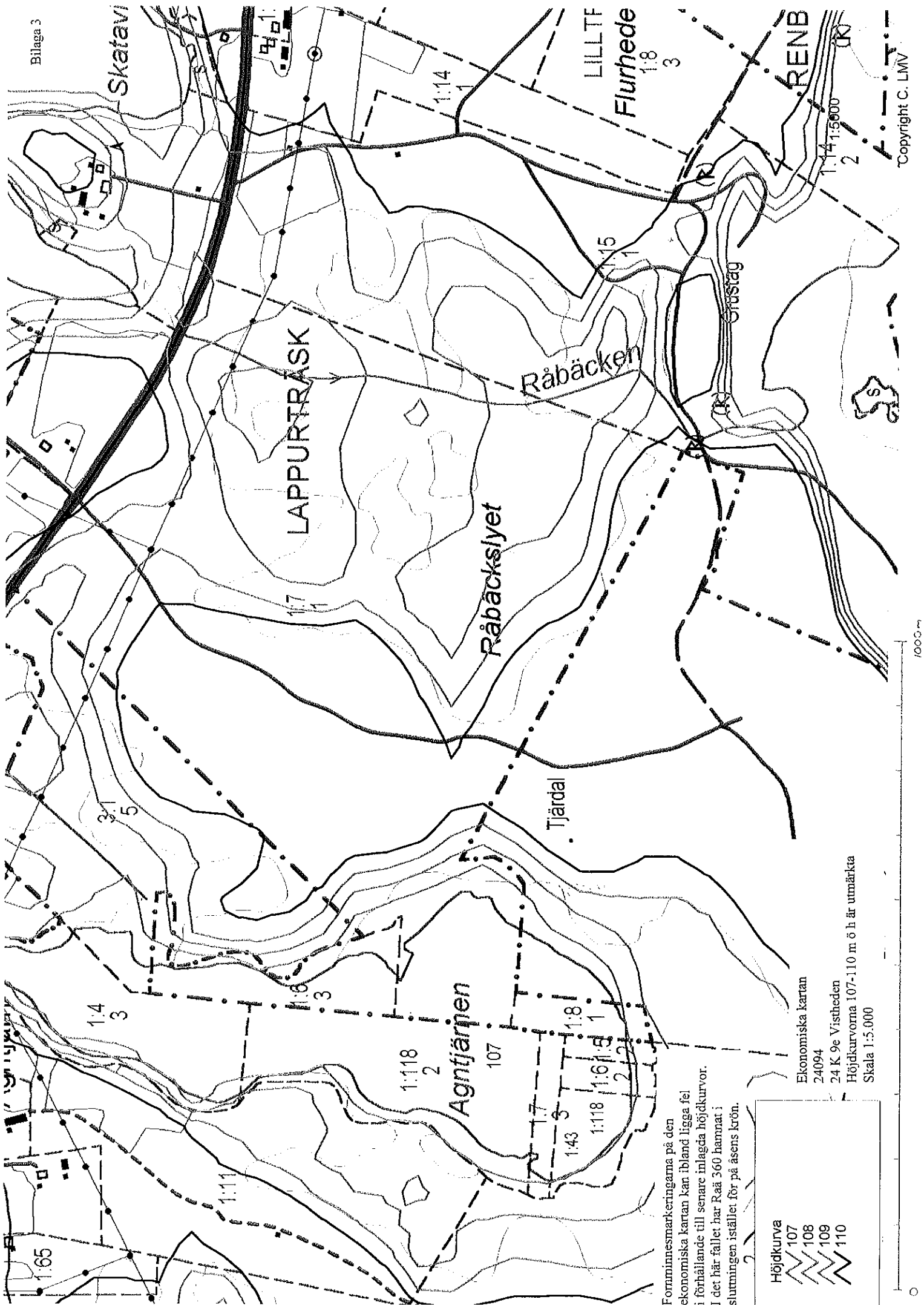
Fyndlista Fotolistor

Foton

Bilaga 1

Bilaga 1, den osteologiska rapporten utgår på grund av alltför fragmenterat benmaterial.
Konstaterat är dock att det rör sig om djurben, inte människoben.

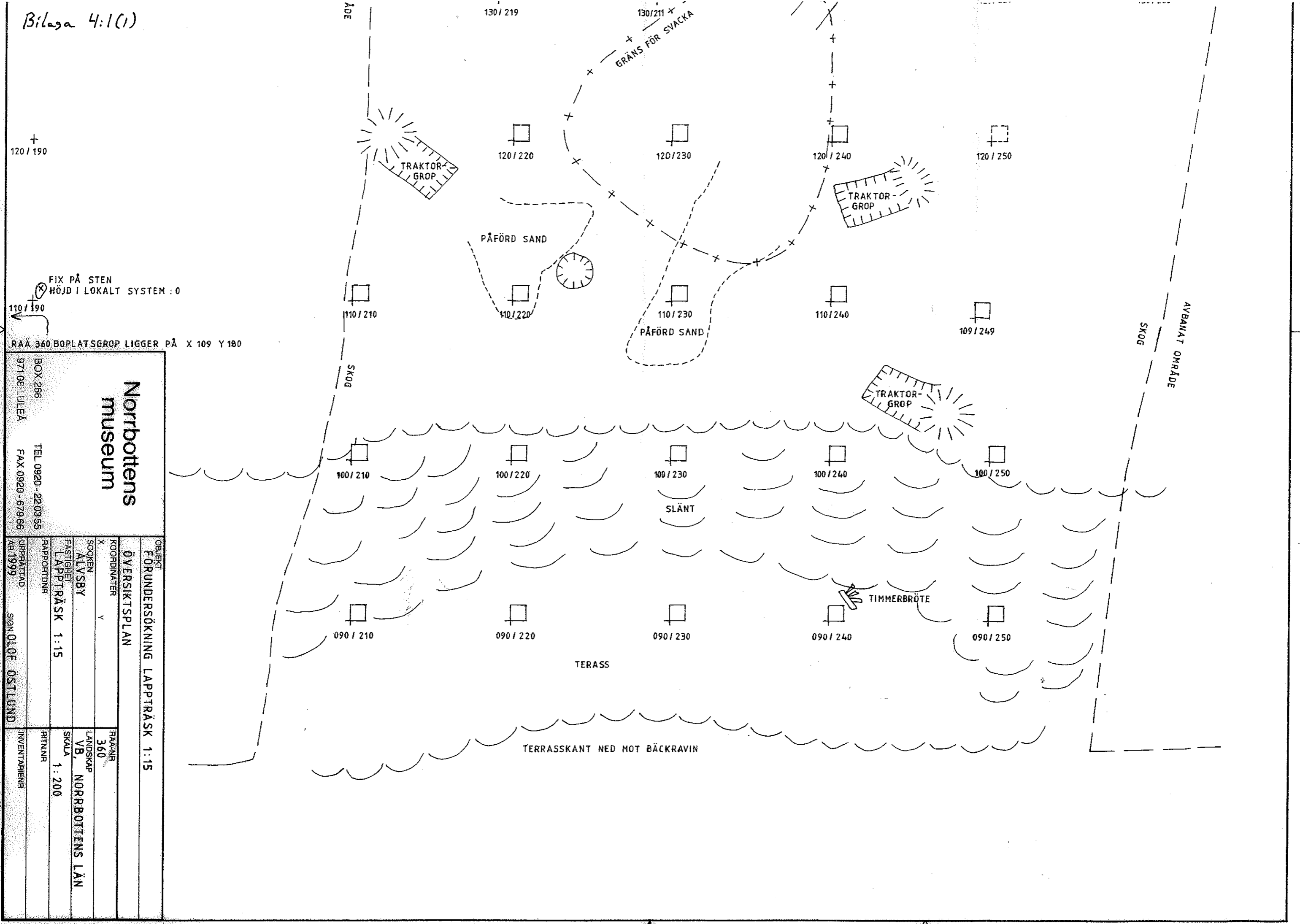

Forntidsmarkeringarna på den ekonomiska kartan kan ibland ligga fel i förhållande till senare inlagda höjdkurvor. I det här fallet har Rea 360 hamnat i sluttningen istället för på åsens krön.

- Höjdkurva
- 107
 - 108
 - 109
 - 110

Ekonomiska kartan
24094
24 K 9e Vistheden
Höjdkurvorna 107-110 m ö h är utmärkta
Skala 1:5.000

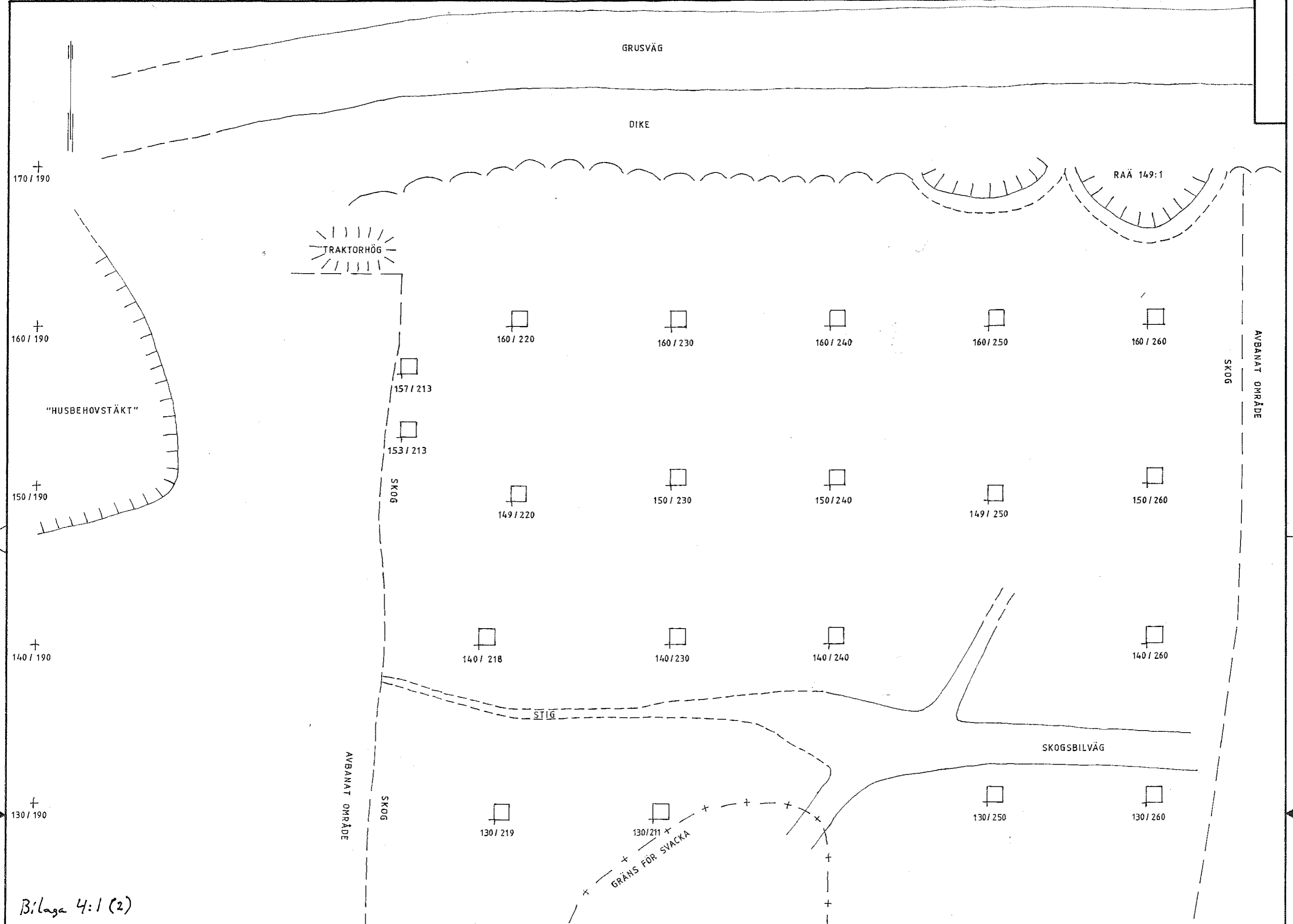
120/190

110/190

RAÅ 360 BOPLATSGROP LIGGER PÅ X 109 Y 180

Norrbotens museum
 BOX 266
 971 08 ULEÅ
 TEL 0920-22 03 55
 FAX 0920-679 66

OBJEKT	FORUNDERSÖKNING LAPPTRÄSK 1:15
ÖVERSIKTSPLAN	
KOORDINATER	X Y
SOCKEN	ALVSBY
FASTIGHET	LAPPTRÄSK 1:15
RAPPORTINR	SKALA 1:200
UPPÅTTAD	AR 1999
SIGN	OLOF ÖSTLUND
INVENTARIERNR	
RAÅ-NR	360
LANDSKAP	VB, NORRBOTTENS LÄN
RITNINR	

GRUSVÄG

DIKE

RAÄ 149:1

TRAKTORHÖG

"HUSBEHOVSTÄKT"

AVBANAT OMRÅDE
SKOG

SKOG

160 / 220

160 / 230

160 / 240

160 / 250

160 / 260

157 / 213

153 / 213

149 / 220

150 / 230

150 / 240

149 / 250

150 / 260

140 / 218

140 / 230

140 / 240

140 / 260

STIG

SKOGSBILVÄG

AVBANAT OMRÅDE
SKOG

130 / 219

130 / 211

130 / 250

130 / 260

GRÄNS FÖR SVACKA

170 / 190

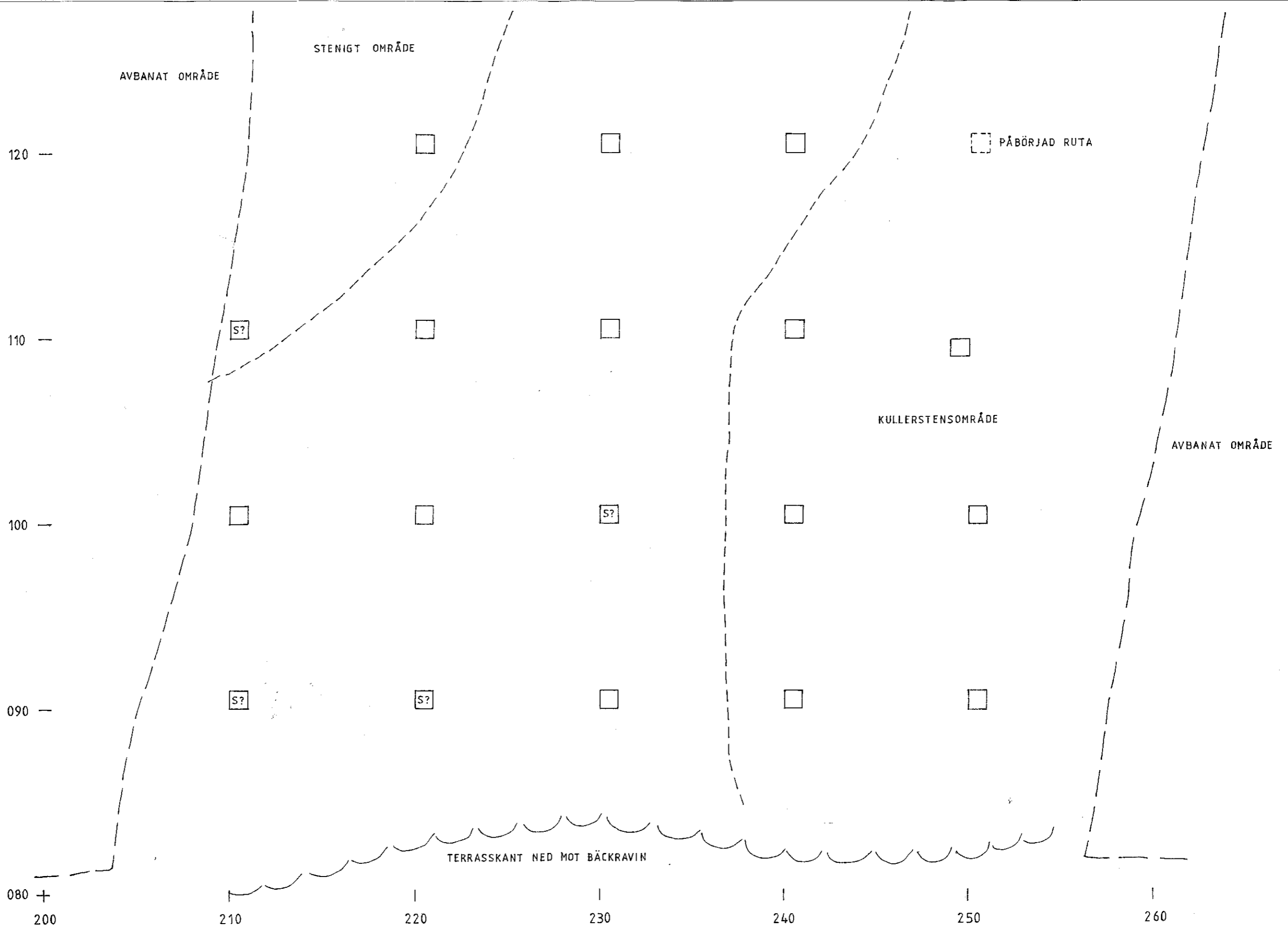
160 / 190

150 / 190

140 / 190

130 / 190

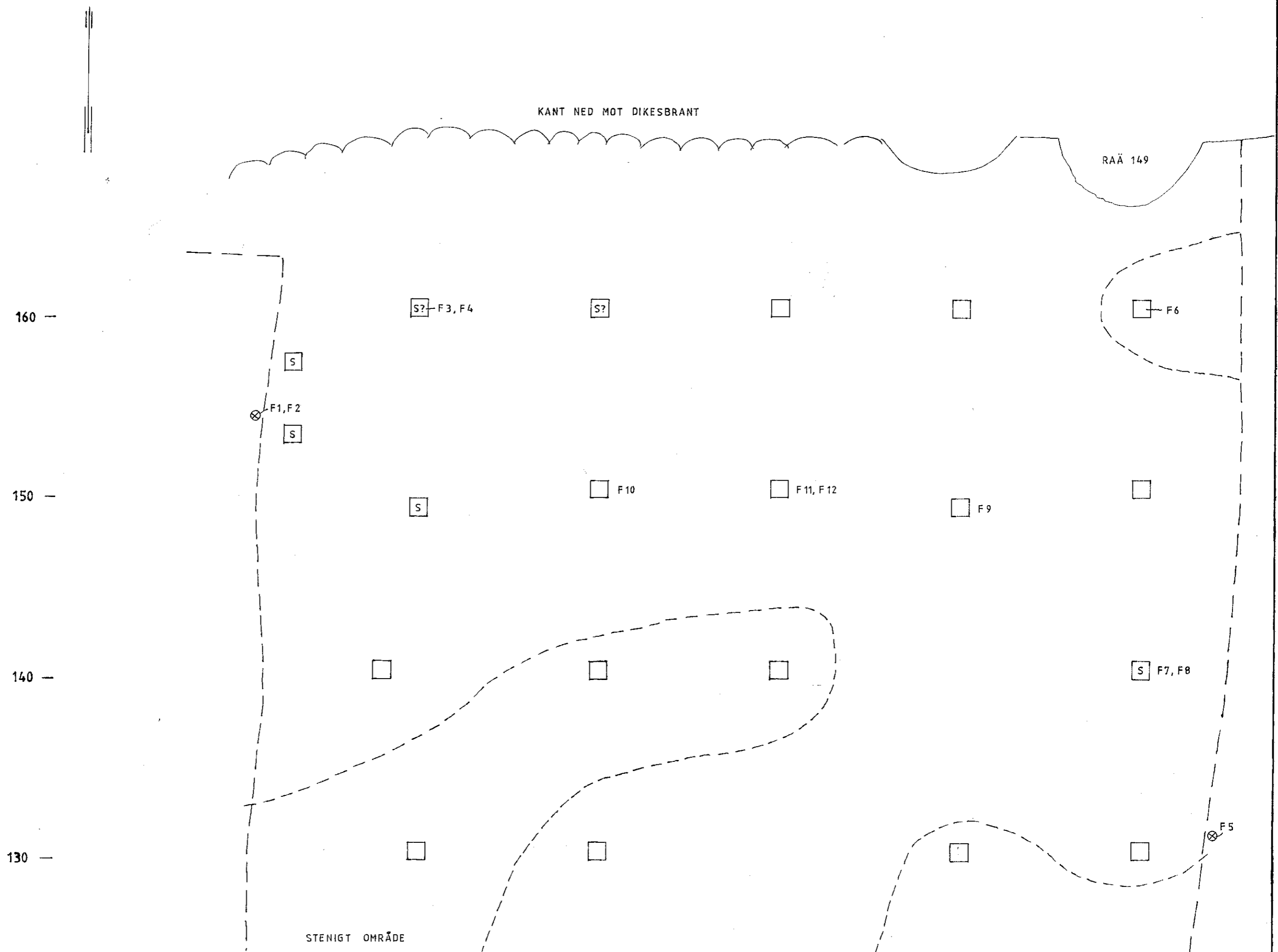
Bilaga 4:1 (2)

<p>Norrbottens museum</p> <p>BOX 266 TEL 0920-22 03 55 971 08 LULEÅ FAX 0920-679 66</p>		OBJEKT	
		FYND OCH MARKFÖRHÅLLANDEN	
UPPRÄTTAD ÅR 99 10 21	FASTIGHET LAPPTRÄSK 1:15	FAK-NR 360	LANDSKAP VB, NORRBOTTENS LÄN
SOCKEN ALVSBY	FASTIGHET LAPPTRÄSK 1:15	SKALA 1:200	INVENTARIENR
RAPPORTDNR	RAPPORTDNR	RITN-NR	
UPPRÄTTAD ÅR 99 10 21	FASTIGHET LAPPTRÄSK 1:15	FAK-NR 360	LANDSKAP VB, NORRBOTTENS LÄN
SOCKEN ALVSBY	FASTIGHET LAPPTRÄSK 1:15	SKALA 1:200	INVENTARIENR
RAPPORTDNR	RAPPORTDNR	RITN-NR	

[S?] = OSÄKER SKÄRVSTEN

[S] = SKÄRVSTEN

ANHÄLLAN OM RAA NR

Sakord: 1) Fångg 1
2) Hård av 1

Blad: 24K 9e
Kistheden SÖ

i en provgröp i samband med
en arkeologisk förundersökning
fynd av ett avslag av vit kvarts i
fyllningen.
Fyllning av skärning och skarbrända
stenar, rödbränt sand och enstaka
kolbitar.
Hården är undersökt och borttagen.

Kommentar: Påträffad vid arkeologisk för-
undersökning, Norrbottens museum
dnr 1305/93

Tidigare anteckningar:

Datum: 19

NBM 1

Nr: 149

Fångstgröp?
+ Hård

1 + 1
Lappuchträsk 1.15

N. slutning av sandig morän-
rygg, Skopsmark. S om nystråk
i vägskärning

1) Fångstgröp? diameter
40 m, dj 1,0 m. Runt om vall
ca 1,0 m br och 0,4 m h
Gröpen är kluren av en vägskärning
Beräret med gran, tall, björk och mossor
både i gröp och vall
Vid provströck dubbla blickspår och hällstenar
trall.

ca 2 m V om 1) är
2) Hård helt övertravad
oval 0,6 x 0,7 m, tjäle 0,2 m
ej synlig även mark utan framkam

Älvsby socken, Västerbottens landskap, Norrbottens län

(R)

Blad: 21 R 10
 Kl. 89-06-05 Nr. 359

Art: Koordinat: x y
 100 m

Fastighet: Lappväsk 14

Antal: 1

Art: *Sphagnum squarrosum*

Teräng: *h. sluttande sandig moränmark med S-rinnande bäck Tottån*

Beskrivning: *Bestånd av sluttande morän, skogen begränsning på ö. sluttande sandig moränmark, begränsad av bäck rinnande mot S. Längs ängsd. mellan 25 x 5 m (6-7) på prästfädes eller skogsbebygg. h. b. 2 m. ut till kassets, spinnant med Adiantum samt spinnant med andra bär.*

Det mullkompoststället miniatyrs kvinnulag, kvinnulag och spinnant samt skogsvagnen av trä och bär.

Samlad Boplus

Tradition:

Kommentar:

Tidigare anteckningar:

Specialkartor:

Fotos:

Älvsby socken, Västerbottens län, Norrbottens län

Sökord: *Älvsby*

(R) Kl 89-06-05 Nr 355

Blad: *110 9*
Västernorrland 50

Art: *Boplat utan synlig anläggning*

Koordinat: x *105* y *105*

Antal: *1*

Färdighet: *Koppartrask 15*

Namn:

Orientering:

Terräng: *Sandig terräs med växning ner mot
 årka i SV. Ingressmark. 1000 kg*

Beskrivning: *Boplat av stenålderskaraktär. Sillar in
 grävning på sandig terräs med sluttning mot
 mot SV, på en färd som avgränsar område
 70 x 10 m (V-Ö), inneslutar boplat
 enbart till mättigt med knävarslag
 -bitar och -splitter, sporadiskt med skärp
 sten. I området V del i boplatens en mindre
 koncentration av brända ben.
 Vid inventeringsfallet tillräckligt kvart
 avslag och knävarslag samt brända ben*

Tradition:

Kommentar:

Tidigare anteckningar:

Specialkartor:

Foto:

Datum: 19

Älvsby socken, Västerbottens län, Norrbottens län

Soknad: 30/10/1950

Blad: 7

Art: Boplats utan synlig avskiljning

Koordinat: x y

Antal: 1

Fastighet: Rendöck 14

Namn:

Orientering:

Terräng: Åker och åker med skogsmark, gles tallskog

Beskrivning: Boplats utan synlig avskiljning, består av utdräckeri på önsad och åker 30-40 meter i södra riktning, med åker utmed ca 15 m (NV-SÖ) mot lag 3 kvadrater i åker och en del skogsmark. Vid nordvästlig riktning framkom i SÖ ställningen i alltför lågt läge vilket med största sannolikhet är ett bebräddningshål. Vid inre delarna i alltför lågt läge och det bebrädda hålet.

Tradition:

Kommentar: En boplats byggd i vitt trä med i skivskivan som en bebräddningsyta

Tidigare anteckningar:

Specialkartor:

Fotos:

Datum: 1950

Älvsby socken, Västerbottens län, Norrbottens län

Blad: 89-06-05 Nr: 323

Koordinat: x y

Art:

Lappdjur, lappdjur, lappdjur

Antal: 1

Fastighet: Lappdjur, k. 1/5

Namn:

Orientering:

Teräng:

Älvsby socken, Västerbottens län, Norrbottens län

Beskrivning:

Lappdjur, lappdjur, lappdjur... Vid invandring, utgått från... Västra lappdjur

1900 m 1.00

2) lappdjur... lappdjur

1) Boplyst

2) Boplyst nr 1 Bx

3) Boplyst nr 2 Bx

Älvsby socken, Västerbottens län, Norrbottens län

Älvsby socken, Västerbottens län, Norrbottens län

Tradition:

Kasser

Kommentar: lappdjur, lappdjur

Tidigare anteckningar:

Specialkartor:

Fotos:

Fyndlista:

Nr	Sakord	Material	Anta	Vikt g.	X/Y	Övrigt
			1			
1	avslag	kvarts	1	0,45	154/211	ytfynd, avbanat område i väster
2	br. ben	ben	5	0,70	154/211	ytfynd, avbanat område i väster
3	avslag	kvarts	1	1,47	□160/220	-20 cm djup, gräns mot steril mark
4	br. ben	ben ?	1	0,01	□160/220	0 till -5 cm djup
5	avslag	kvarts	4	9,46	131/264	ytfynd, avbanat område i öster
6	avslag	kvarts	1	18,65	□160/260	-5 till -7 cm djup
7	avslag	kvarts	1	0,29	□140/260	-5 cm djup
8	br. ben	ben	1	0,92	□140/260	-10 cm djup
9	avslag	kvarts	1	0,09	□149/250	-5 cm djup
10	avslag	kvarts	1	0,55	□150/230	0 till -1 cm djup
11	skrapa	kvarts	1	4,33	□150/240	0 till -2 cm djup Mått: 21 x 17 x 10 mm
12	avslag	kvarts	1	5,16	□150/240	-10 till -15 cm djup

Tecknet □ anger att det är en sökruta som åsyftas. Nr avser de fyndnummer som också använts på översiktsplanen över fynd och markförhållanden.

Fotolistor:

Fotolista svart-vit film:

Exp. nr:	Motiv	Taget fr.
1	Översiktsbild av terrass-sluttning i söderläge.	väster
2	Översikt skiftesgräns, avbanad yta/skog. Längs med y 210-linjen.	söder
3	Översikt. Väg mot stora grustaget.	väster
4	Översikt. Markskador efter skoptag med traktorer.	väster
5	Gammal timmerhög i solfjäderform.	sydväst
6	Översikt. Grustäktskant, och bakom den finns skogskanten som visar var undersökningsområdet (UO) börjar.	sydost
7	Översikt. Husbehovstäkt med nordsluttning av åsen.	nordväst
8	Översikt. Täcktkanten i öster, ås i genomskärning i UO:s östra del. Exp.tid: 250	öster
9	Dito. Exp.tid: 125	öster
10-11	Raä 149:1 vid grusvägskant.	norr
12	Raä 149:1 vid grusvägskant.	öster
13-15	Grop väster om Raä 149:1, med grävt tvärsnitt.	norr
14-16	Raä 149:1. Panorama av tvärsnitt från öster till väster.	norr
19	Raä 149:1, hela profilen.	nordost
20	Arbetsbild: Åsa Lindgren gräver ruta x140/y260.	öster

Fotolista diapositiv film:

Exp. nr:	Motiv	Taget fr.
1	Översiktsbild över terrass-sluttning i söderläge.	väster
2	Översikt. Skiftesgräns/avbanad yta. Längs med y 210-linjen	söder
3	Översikt. Väg mot stora grustaget.	väster
4	Markskada efter skoptag med traktor.	väster
5	Gammal timmerhög i solfjäderform.	sydväst
6	Översikt. Grustäktskant, och bakom den finns skogskanten som visar var UO börjar.	sydost
7	Översikt. Husbehovstäkt, nordsluttning av ås.	väster
8-9	Arbetsbild: Per Falkenström fotograferar husbehovstäkt från vägen.	-
10	Översikt. Täcktkant i öster av U.O. Åsens genomskärning. Bilden överexponerad p.g.a. att slutaren frusit fast.	öster
11	Dito med uppvärmd kamera.	öster
12	Raä 149:1, vid grusvägskant, före grävning av tvärsnitt.	norr
13	Dito, fotografen stod ytterligare några steg västerut.	norr
14	Raä 149:1 före grävning av tvärsnitt.	öster
15-16	Grop, väster om Raä 149:1 med grävt tvärsnitt.	norr
17	Raä 149:1 Profilens östra kant, troligen överexponerad p.g.a. krånglande slutare. (Se bild 19 i stället).	norr
18	Raä 149:1 Profilens västra del.	nordost
19	Raä 149:1 Profilens östra del.	nordväst
20	Närbild av dubbel markyta, gropens mitt.	norr
21	Närbild av dubbel markyta en meter längre västerut.	norr

Foto Acc nr: 1999:419:8

Översikt, husbehovstäkt med åsens nordsluttning. Taget från NV.

Fotograf: Olof Östlund